

Gorenjec

List za gospodarstvo, socialno politiko in prosveto

Uredništvo in uprava, Strossmajerjev trg 1.
Telefon št. 73.

Leto XXIII.

Št. 17.

Kranj, 29. aprila 1939

Izhaja vsako soboto.
Naročnina: celoletno 40- din, polletno 20- din,
četletno 10- din.

Kmečka zveza od ustanovitve do danes

Kot izključno strokovna organizacija je zajela res kmečki stan. Članov šteje danes nad 80.000, načeljuje ji pa poslanec g. Brodar Ivan.

Veličastni kmečki tabor, ki se vrši v nedeljo ob udeležbi vsega kmečkoga stanu iz vseh krajev Slovenije, v osrčju zelene Stajerske, v Celju, ne bo samo praznik in proslava devetdesetletnice osvoboditve kmečkoga stanu, ampak bo istočasno praznik in proslava Kmečke zveze, ki bo kot edina slovenska vsepovsod razširjena strokovna organizacija kmečkoga stanu manifestirala za svoje pravice, za svoj položaj v sklopu državnega gospodarstva, pokazala bo svoje koristno delo v preteklosti, mogočen razmah v sedanjosti ter vse načrte bodočega dela in razvoja.

Kaj je prineslo kmetu leto 1848.

L. 1848, ko je slovenski kmet z zemljiško odvezo dobil tudi gospodarsko svobodo in neodvisnost — osebno svobodo sta mu dala že cesarica Marija Terezija in cesar Jožef II. — kmečkemu stanu ni prineslo tiste koristi in napredka, kot se je pričakovalo. Svoboda na papirju ni prinesla gospodarske svobode v dejanju. Kmečki stan ni bil dozorel za svobodno gospodarstvo in tako je kmet pri svojih večjih ali manjših gospodarskih akcijah, pri raznih nesrečah v gospodarstvu, ko je potreboval pomoč in denar, padel v roke denarnim oderuhom, ki so izkoriščali z visokimi obrestmi kmečki stan.

Sele 1. 1860., ko se je pričelo prvo gibanje združne misli, se je počasi začel kmet dejansko osvobodjati gospodarske odvisnosti raznih denarnih mogotcev in izkoriščevalcev. To je bilo prav tako žalostno poglavje v zgodovini kmečkoga stanu, kot prej tlačanstvo. Doba Mihaela Vošnjaka in potem doba velikega organizatorja slovenskega kmečkoga ljudstva dr. Jan. Ev. Kreka je sele polagoma prinesla pravo gospodarsko osamosvojitve kmečkoga stanu na združni podlagi.

Ustanovitev Kmečke zveze.

V to dobo velikega narodnega, gospodarskega in kulturnega preporoda slovenskega ljudstva nekako pred 40 leti, pada tudi ustanovitev današnje mogočne strokovne organizacije kmečkoga stanu — Kmečke zveze.

Naš urednik je zato obiskal g. načelnika Kmečke zveze in narodnega poslance, posestnika g. Brodarja Ivana v Hrastju, ki se je v organizaciji vidno udeleževal skoraj vse od njenega nastanka in ji v povojnih letih nepretrgoma načeljuje. G. poslanec Brodar je želji našega urednika radevolje ustregel ter podal celoten historiat in razvoj Kmečke zveze od njene ustanovitve dalje:

„Kmečka zveza so je ustanovila nekako pred 38 leti, tako je pripovedoval g. poslanec Brodar. Takrat sem bil star 16 let in sem se že kot mlad fant pričel zanimati za organizacijo. Spominjam se, da sem „Domoljubu“ pošiljal dopise, ki so se tikali organizacije kmečke zveze. V Ljubljani je tedaj zelo živahno deloval kranjski deželni zbor, ki je imel precej avtonomije (gospodarske in kulturne), več kot n. pr.: stajerski deželni zbor. Kmečko zvezo so ustanovili voditelji kranjskega deželnega zbora in pionirji slovenskega narodnega gospodarstva dr. Krek, dr. Šušteršič in dr. Lampe, trije markantni in genialni možje. Tedanja Kmečka zveza je obsegala samo ozemlje bivše Kranjske, Stajerska je pa imela svojo. Po raznih krajih so se ustanovile posamezne organizacije Kmečke zveze.

Reorganizacija Kmečke zveze v Jugoslaviji.

Tako so ostale krajevne kmečke zveze vse do nastanka Jugoslavije. Ker pa sem videl vso to nepovezanost in raztresenost teh organizacij Kmečke zveze, sem 1918. leta nastopil in zahteval od vodstva bivše SLS naj se ustanovi tudi centralna organizacija, ki bo te raztresene organizacije povežala v celoto. Takrat je obstojal še kranjski deželni zbor s svojo zakonodajo. Dne 1. oktobra sem sklical zastopnike posameznih Kmečkih zvez na posvetovanje in

sestank v Ljubljano v hotel „Malič“. Na tem sestanku se je sklenilo, da se vodstvo bivše SLS stranke stavi zahteva, da se Kmečka zveza kot predstavnica kmečkoga ljudstva vključi v okvir stranke in da se ji priznajo pravice, kakršne kot zastopnici tako ogromnega števila članov stranke pripadajo.

Vodstvo bivše SLS je poslalo na sestanek kot opazovalca g. Zabreta, sedaj župnika na Bledu.

Se isti dan sem obiskal v Marijanišču g. dr. Korošca in mu pojasnil naše zahteve, ki so bile namenjene le v gospodarski dobrobit našega kmeta. G. dr. Korošec je z razumevanjem vzel na znanje naše zahteve, priznal našo večino v stranki in zagotovil, da se našemu delu v okviru SLS ne bodo delale nikake ovire. Tekoj v pričetku leta 1919. sem sklical vse organizacije Kmečke zveze in na tem obnem zboru se je ustanovila kot gospodarsko politična organizacija: „Jugoslovanska kmečka zveza“, izvoljen je bil tudi glavni centralni odbor, kateremu sem načeloval jaz.

Od politične do strokovne organizacije.

Tako je potem ostalo do 6. januarja 1929., ko je bila „Jugoslov. kmečka zveza“ razpuščena. Koncem leta 1929. je pa spremenila svoja pravila in postala samo strokovna organizacija in ne več politična. Kmečka zveza se kot politična organizacija ni mogla razširiti, ker se je sem pa tja smatralo, da naslednje politične in ne gospodarske cilje, kar pa ni odgovarjalo resnici. Politične strasti so bile krive, da je na širšo maso kmečkih ljudi tak način organizacije vplival odbijajoče, namesto da bi jih pritegnil.

Zato je Kmečka zveza, ko je bila še politična organizacija, štela le majhno število članstva. Najmanj članov je štela leta 1925. in sicer 6000. Tednik „Domoljub“ je bil nekako glasilo Kmečke zveze. Z uredništvom je bil napravljen sporazum, da je posvečal pozornost kmečkemu gibanju.

Enotna organizacija za vso Slovenijo.

Po znanem Živkovičevem in Jeftičevem režimu sem ponovno sklical v Ljubljano vse krajevne organizacije na bivšem kranjskem ozemlju, toda to pot sem povabil tudi kmečke organizacije s Stajerskega z željo, da se vsi slovenski kmetje organizirajo res v samo eni skupni strokovni organizaciji. Na Stajerskem so imeli prej svoje organizacije. Namen tega sestanka je bil, da se v Sloveniji osnuje enotna ne politična, ampak strokovna kmečka organizacija. Izvolil se je pripravljalni odbor, napravila so se pravila, katera so bila takoj potrjena. Tedaj je bil v Ljubljani že ban g. dr. Natlačen.

Ogromen napredek organizacije.

Razvoj organizacije je potem hitro napredoval, kajti „Kmečka zveza“ je postavila kot svoj smoter organiziranje vseh kmetov, na drugi strani pa resnično skrb za izboljšanje gospodarskega stanja. Danes šteje nad 80.000 organiziranih članov z 305 organizacijami. Vsi pravi kmetje, tudi najhujši nasprotniki, ki gledajo predvsem na gospodarske interese in politiko puščajo ob strani, so danes najagilnejši člani „Kmečke zveze“. Ob strani stoji le politični špekulantje ki hočejo od politike živeti. Politični nasprotniki v kmečkem gibanju dandanes ni ne pomenijo.

Kot dokaz, da so slovenski kmetje danes v resnici stanovsko zavedni, navajam tudi dejstvo, da so člani zveze plačali v letu 1937. din 52.000 članarine, v letu 1938. pa že din 100.000. To kaže, da so pripravljani tudi na žrtve. Organizacija se še vedno razvija. Včasih smo imeli samo enega tajnika, ki je opravljal svoje posle v prostem času, pisarne pa sploh nismo imeli. Danes imamo svojo pisarno, v njej 6 moči, ki imajo dela čez glavo.

Knezu namestniku Pavlu ob rojstnem dnevu

Ne samo v naši državi, ampak po vsem svetu se danes s priznanjem in hvaležnostjo spominjajo rojstnega dne Nj. Vis. kneza namestnika Pavla, ki s svojim modrim vladanjem naše mlade države v teh napetih časih vzbujajo povsod občudovanje in spoštovanje.

Junaško je knez namestnik Pavel vzel v svoje roke nedokončano delo konsolidacije države na znotraj in zunaj od pokojnega kralja Aleksandra in do podrobnosti dovršeno bo izročil mladem kralju Petru II. vladavino Jugoslavije kot dediščino njegovega slavnega očeta.

Po zaslugi dalekovidne, premočrtne politike kneza namestnika, ki povsod razdira ovire in gradi na ruševinah sporov in nesporazuma, ki si pridobiva prijateljstva in spoštovanje zunaj in znotraj države, je danes Jugoslavija edina, močna, je upoštevana in cenjena v zboru evropskih držav kot odločujoč faktor. Biti vsem prijatelj in nikomur

sovražnik, ustvariti toliko zaželjeni notranji sporazum in enakopravnost vseh treh bratskih narodov Jugoslavije, sta bili devizi zunanje in notranje politike kneza namestnika Pavla.

Usoda zna biti včasih komu naklonjena. Če ta rečenica velja, potem je gotovo res slučaj usode, ki je knezu namestniku Pavlu za njegov današnji rojstni dan poklonila kot najlepše darilo mir in sporazum v državi, mir in izpričano prijateljstvo naših velikih in močnih sosedov.

Ko se zbiramo danes vsi državljani Jugoslavije okrog svojega vodnika kneza namestnika Pavla na praznik njegovega rojstnega dne, kot otroci okrog svojega očeta, mu vsi brez izjeme in prav iz srca — še posebej pa naše zvezo in udano gorenjsko ljudstvo, ki je knezu namestniku tako drago in pri srcu, čestitamo k njegovemu rojstnemu dnevu in k njegovim državnim uspehom.

Našega pokreta ni mogoče nič več zatreti. Sicer se še vedno dobe ljudje, ki skušajo razbiti organizacijo na kranjsko in stajersko stran, toda pravi kmetje se bomo temu početju odločno uprli. Zavednost slovenskega kmeta je zelo na višku, zato se ne bo dal razcepiti.

Program dela „Kmečke zveze“.

Pestro je delo naše organizacije: narodno, kulturno, socialno in gospodarsko. V zimskih časih prireja zveza predavanja in tečaje. Letos je bilo 85 tečajev. Čim več bo članov, temveč izobrazbe se jim bo lahko nudilo.

V gospodarskem pogledu stoji organizacija na stališču, da svoje gospodarstvo: nakup in prodajo dvigne potom blagovnega združništva, ki bo imelo za vso Slovenijo svojo centralo v Ljubljani. Dalje se bo v najkrajšem času ustanovila Hranilnica kmečke zveze s centralama v Ljubljani in Mariboru. Hranilnica bo pričela v najkrajšem času z delom. Pripravljalni odbor je že izvoljen, vršilo se je tudi že več sestankov. Centralno blagovno združništvo, ki se pripravlja, bo prevzelo vse gospodarske blagovne zadruge. Pripravlja pa se centralna organizacija tudi za vse živinorejske, strojne in sadjarske zadruge. Dalje se pripravlja ustanovitev lesnega združništva. Vse reorganizirane in še novo ustanovljene zadruge se bodo povezale v skupni organizaciji, kar je že priprava na načrtno gospodarstvo. (Nemčija, Italija.)

Javna dela v Kranju

Vodovod Tupaliče — Olševk — Luže že grade. Dovršen bo v maju in bo tudi Kranju v pomoč.

Takoj po Veliki noči so v Tupaličah pričeli graditi vodovodni odcip za vas Olševk, odkoder se bo proga podaljšala tudi na Luže. Vas Olševk je že dolgo časa skušala na ta ali oni način priti do vodovoda.

Prvotno so Olševčani nameravali napraviti svoj vodovod in zajeti studene nad vasjo. Strokovnjaki so pa dokazali, da bo samostojen vodovod dražji od odcipa, zlasti še, ker je sedaj, ko je tupališki rezervoar zvezan z vodovodom v Novi vasi nad Preddvorom, v tupališkem rezervoarju dovolj vode, latera pa Kranju radi preozkih glavnih cevi prav nič ne koristi.

Z odcipom v Tupaličah katerega sedaj grade, bo vas Olševk dobila prepotrebni in že dolgo zaželjeni vodovod, obenem bo pa podaljšana na Luže ter s tem zvezan z vodovodno progjo, ki vodi v Senčur. Tako bodo v bodoče Senčur in ostale okoliške vasi, ki so sedaj dobivale vodo od glavne proge z odcipom na Visokem, priključene na novi odcip Olševk — Luže, odkoder bodo direktno dobivale vso vo-

Delo „Kmečke zveze“ vodijo kmetje sami.

Vsa iniciativa za organizacijo svojega gospodarstva prihaja, kar je treba posebej poudariti, od kmetov samih, vse vodstvo je v njihovih rokah. „Kmečka zveza“ je bila res ustanovljena iz mesta od slovenskih inteligentov idealistov, danes pa so tudi kmetje že tako napredovali in se izobrazili, da lahko samostojno vodijo svoje zadruge in hranilnice. Namen teh zadrug in hranilnic je, da si kmetje ustanove svoje lastno gospodarstvo: denarno in blagovno. Ni trgovska umetnost v nakupovanju blaga od članov, ampak glavno je vnovčevanje. Z dobro kvaliteto blaga se dosežejo pri eksportu boljše cene, blago se lažje in ugodneje proda. To nam nazorno priča zelo uspešno delovanje in poslovanje tukajšnje Kmetijske zadruge v Kranju.

Po tem obširnem razgovoru in izčrpnih informacijah se je Vaš urednik zahvalil g. poslancu Brodarju za navedene podatke in se prisrčno poslovil od njega. Pogovor se je vršil kar v gozdu, kjer se je naš marljivi gospodar poslanec g. Brodar ravno nahajal s svojimi delavci.

G. poslanec Brodar, ki je „Kmečko zvezo“ vodil skoro vse od njenega nastanka in jo pripeljal danes do tako vzorno urejene in mogočno razširjene organizacije, ki je uresničila njegov cilj in dolgoletne sanje, je lahko ponosen na vse svoje dovršeno delo in velik uspeh.

do in bo voda v glavni cevi namenjena le ob njej ležečim vasetem in pa Kranju.

Računa se torej, da bo s to novo progjo vodovod za Kranj razbremenjen in da bo sedanja mizerija vsaj nekoliko omiljena. Seveda s tem vodovodno vprašanje Kranja še ni rešeno.

Priprave za vodovod Preddvor — Kranj.

Tudi priprave za glavni vodovod Preddvor — Brdo — Kranj so v polnem teku. Vodovodni odbor je prejel devet vagonov cevi, ostala dobava se sledila. Iz računsko-tehničnih ozirov, ker mora licitacija in oddajo del potrditi gradbeno ministrstvo, se je pričetek del nekoliko zavlekel, tako da se bo z deli pričelo v najkrajšem času, dočim bo vodovod Tupaliče — Olševk dovršen nekako sredi maja. Vodovod Preddvor — Kranj bo pa dovršen v mesecu avgustu.

Da pa bo čimprej pomagano tudi vasetem okraj Save, se delajo že načrti za tretjo etapo kranjskega vodovoda, to je za progjo Kranj — Stara Loka. Z delom se bo pa pričelo prihodnje leto. Tako bo Kranj in ves njegov okoliš preskrbljen z vodo.

Akademski pevski zbor v Ljubljani

H koncertu v Kranju 3. maja v Narodnem domu ob 1/2 21. uri

Akademski pevski zbor v Ljubljani je danes prvi in vodilni slovenski zbor. Že enajsto leto se trudi z resnim in smotnim delom, da bi pripomogel naši glasbeni zborni kulturi do čim večjega razmaha. Njegovo delo sloni na treh važnih faktorjih, v katerih rešuje APZ problem pevске tehnike, umetniškega oblikovanja in kulturne politike.

APZ je ustanovil jeseni leta 1926. Francé Marólt, ki mu gre danes naslov mojstra in mentorja slovenske vokalne glasbe. Mladi zbor je združil vse pevске elemente naše univerze ter se s pogumom lotil dela in verno sledil intencijam svojega dirigenta, da je že s prvim nastopom obrnil nase pozornost poslušalstva in kritike. Leta 1929. spomladi je kritika zbor označila kot prvega v državi. Njegovo delo se je stopnjevalo do danes in prineslo presenetljive rezultate.

Zbor je ustanovil lastno pevsko šolo, ki je zavrgla okorele metode, predvsem pa odpravila vse glasbene razvade, nesmisle, manire, ki so bile vedno v opreki z estetskimi normami boginj glasbe. Kot podlaga vsemu nadaljnjemu pevskemu umetniškemu prizadevanju je ta šola zboru silna opora pri zmagovanju tehničnih težkoč. S predavanji in praktičnimi strokovnimi vajami, ki kažejo široko znanje Franceta Maróltja, je isti vzgojil zbor do take popolnosti, kakršne ni bil deležen še noben zbor na Slovenskem, da lahko govorimo o prvem strokovno naobraženem zboru med Slovenci, dasi je že preteklo od ustanovitve prvega slovenskega zbora (ki ga je ustanovil v ljubljanskem semenišču Gregor Rihar leta 1826.), 112 let.

APZ odlikuje močna pevška kultiviranost, ki si jo je pridobil pod svojim dirigentom Fr. Maróltom v teku let, dalje disciplina in verna predanost dirigentovim intencijam, kar je nujno potrebno za tesno sodelovanje obeh činiteljev, ki vzajemno ustvarjata in oblikujeta umetniše. Umetniško ustvarjanje in izoblikovanje APZ gre v evropske vrhove. Glasovne barve in zvok celotnega zbora ter zborovo lastno glasbeno pojmovanje pa dajejo neko svojskost, ki je značilna samo za Slovence.

V kulturno-političnem oziru je zbor obrnil hrbet kozmopolitsko-artističnim naziranjem ter usmeril svoj pogled v narodovo snovanje v preteklosti kakor v sedanjosti. Že dolgo vrsto let prikazuje tvorno moč ljudstva, posameznika ali posameznikov čete zaključene glasbene dobe, ki ji je dala naša zgodovina posebne poudarka. V tem pravcu je zbor priredil dva koncerta slovenske narodne pesmi in jo rešil omalovaževanja oficijelne glasbene javnosti. Zbor je odkril veličino Antona Foersterja, ki je bil do tedaj prezrt in pozabljen. Nato je sledil koncert Jakoba Gallusa in pesmi slovenskih protestantskih reformatorjev, dalje je zbor pokazal dela bratov Ipavcev v Črnomlju ter dela slovenske moderne. V enajstih letih je zbor odpel nad štirideset koncertov, ki jih je priredil v Ljubljani, Beogradu, Mariboru, Sarajevu, Celju, Novem mestu, Bledu, Kočevju, Črnomlju, Skofji Loki, Jesenicah, Tr-

bovljah, Murski Soboti, St. Vidu nad Ljubljano, na mednarodnih radio-prenosih itd. Pri tem pa niso všteti njegovi manjši, a pomembni nastopi. Za svoje vsestransko delovanje je vzbudil zanimanje celo na našem dvoru ter si pridobil zaupanje in visoko priznanje, ko je Nj. Vel. kraljica Marija sprejela nad njim trajni protektorat.

Za letos je APZ pripravil pesmi iz dobe slovenskega narodnega preporoda. Glasbeno kulturo te dobe nosi predvsem osem najznačilnejših tvorcev. Ti pevci so nam dali celo vrsto pesmi, ki so ponarodele in je narod že davno pozabil njihove avtorje, ki so iz te dobe. Na koncertu APZ bodo zastopani: Blaž Potočnik, skladatelj in pesnik. Zložil nam je zelo veliko napevov. Od njegovih je na sporedu „Zvonikarjeva“ v Foersterjevi priredbi. — Jurij Fleisman, najboljši talentiran glasbenik, zaveden narodni borec, je s svojimi pesmimi, ki so se hitro širile med ljudi in ponarodele tem prej, čim bolj je komponist zadel pristani ljudski ton, izpodnašal tla vplivu nemških in italijanskih popevk in klasič. Na koncertu bomo slišali krasno „Tihno noč“ v priredbi dr. p. Kozine. — Gregor Rihar, o katerem je dejal slavni Statin iz Kranja, da niti Dunaj ne premore boljšega orgljarca, je izvršil reformacijo našega cerkvenega petja, ki mu je dal slovensko osnovo. Napisal je ogromno število Marijinih in drugih cerkvenih pesmi. Pa tudi posvetne strune je ubiral. Njegova šegavost se pokaže v „Veselim godcu“, ki ga bomo slišali na koncertu. APZ bo zapel tudi njegovo „Jamico“.

— Kamilo Mašek, ki je bil učitelj na glasbeni šoli v Ljubljani, pozneje tudi zborovodja Filharmonične družbe, nam je napisal pevsko šolo in začel izdajati „Cecilijo“ — glasbeni mesečnik. Pisal je vokalna in instrumentalna dela. Na programu sta njegova uspavanika „Pri zibelci“ in pa „Mlatiči“. — Anton Hajdrih je večino svojega glasbenega delovanja posvetil Trstu, skladal svoje najlepše pesmi in jih izvajal s svojim znanim kvartetom, vzbujal zanimanje celo pri nenaklonjenih Italijanih. Na programu je „Pod oknom“ na Prešernovo besedilo, „Cerkvica“ ter krepka „Hercegovska“.

Anton Nedved je po rodu Čeh. V Ljubljano je prišel kot ravnatelj Filharmonične družbe. Vzgojil je med Slovenci lepo število mladih talentov — glasbenikov. S svojim prizadevanjem je obogatil slovensko glasbeno literaturo z deli trajne vrednosti. Prvi je pisal za mešane zbere. Slišali bomo njegov Kyrie in Glorio iz Maše za II. moški zbor. — Fr. S. Vilhar je služil v naših južnih krajih, kjer je skladal zbere za srbohrvatske in na slovenske tekste. Na programu sta „Ljubičica“ in „Guslam“. — Davorin Jenko je bil najprej v službi v Pančevu, a l. 1781. je postal kapelnik in ravnatelj „Srbskega narodnega gledališča“. Napisal je mnogo tudi na slovenske tekste. On je avtor slovenske himne „Naprej“ in srbske „Bože pravde“, obe na motiva slovenske narodne pesmi. Na sporedu so „Vabilo“, „Na moru“ in „Lipa“.

Navodila udeležencem kmečkega tabora v Celju

Vsi udeleženci upoštevajte naslednja navodila:

Prihodi in odhodi vlakov.

Ponovno prosimo, da se pripeljete na tabor kolikor mogoče vsi udeleženci dovolj zgodaj, tako da se boste mogli udeležiti tudi spreveda, ki se prične ob devetih dopoldne v Glazije. Zato se odpeljite od doma že s prvim jutranjim vlakom! Udeleženci tabora z Gorenjskega, ki se nameravajo udeležiti spreveda, naj se odpeljejo od doma že v soboto zvečer, ker v nedeljo jutraj nimajo zveze na prvi jutranji vlak iz Ljubljane.

Kdor se bo pripeljal v Celje že zvečer, se bo lahko udeležil prve predstave igre „Slovenskega kmeta povest“ v Mesnem gledališču, ali pa pri Sv. Jožefu opravil božjepotno pobožnost.

Vsi pa, ki se boste pripeljali v nedeljo s poznimi dopoldanskimi vlaki, pojdite s kolo-

Kako je pa s kopalščem?

Na velikonočni terek se je izvršila licitacija za oddajo del pri napravi novega kopalšča, ki je v celoti uspela. Dela pa še niso oddana. Gradbena komisija za kopalšče se bo sestala jutri, nakar se bodo izlicirana dela oddala in se bo tudi takoj pričelo z gradnjo.

Cestna dela.

Kot znano, bo letos razširjen savski most in moderniziran Jelenov klanc. Dela na Jelenovem klancu je izliciralo podjetje „Slograd“, razširitev savskega mostu pa ing. Pretnar. Sedanjost most bo v bodoče služil samo za vozila, dočim se bosta za pešce in kolesarje napravila 2 trotoarja izven sedanje širine mostu.

dvora takoj naravnost k Sv. Jožefu, da pridete pravočasno k sv. maši, ki se bo pričela nekaj čez deseto uro. Poskrbljeno pa bo še za eno sveto mašo za slučaj, če bodo imeli vlaki zamudo.

Odhod vlakov iz Celja je na vse strani od poli štirih do štirih popoldne. Pazite, da boste ob poli štirih popoldne že na kolodvoru, da ne zamudite svojega vlaka!

Zbirališče za spreved:

Za konjenike in vozove pri gimnaziji, za kolesarje v drevoredu pri Glaziji, za vse ostale na Glaziji.

Avtobusi imajo prostor za parkiranje za stariim okrožnim sodiščem. Privozijo naj v Celje vsaj do osmih jutraj!

Začetek spreveda je ob devetih dopoldne, zato naj bodo vsi, ki se ga nameravajo udeležiti, vsaj do poli devetih na svojih zbirališčih! Spreved se vrši samo, če ne bo deževalo! V

široka po 2,25 m. Jelenov klanc bo moderniziran, širina cestišča bo znašala 8 m. Seveda bo modernizirana tudi cesta od Jelenovega klanca skozi mesto do Prešernove tovarne. Z delom se bo predvidoma pričelo v mescu juniju in sicer najprej pred Prešernom, potem pa proti mestu navzdol.

Ker bo nova cesta tekla le približno 2 m od Majdičevega mlina, zato se ni napravil nameravani trotoar za pešce pred mlinom kot podaljšek pešpoti na kolodvor. Pravtako bo radi regulacije državne ceste, ki bo skozi mesto tlakovana s kockami, odstranjena tudi skrajno zanemarjena tehnica pred Bekselnom. Tako se bodo gradnji nove ceste proti Naklem pridružila sedaj še ostala javna dela v Kranju.

slučaju slabega vremena naj gredo vsi udeleženci naravnost k Sv. Jožefu!

Vsi udeleženci (z izjemo vozov!) bodo nastopili v sprevedu urejeni po skupinah posameznih krajev, oz. okrajev.

Vsako krajevno oz. okrajno skupino naj lastni reditelji že na zbirališču uredijo in sicer takole: Na čelu skupine spada godba, ali godci, če jih ima skupina s seboj; nato prapori MKZ, ako jih je kaj v dotičnem okraju; za prapori oz. godbo se uvrstijo možje in fantje z belimi srajcami in zelenimi kravatami (če bo lepo in toplo vreme, naj imajo suknjiče čez levo ramo!); za njimi dekleta v narodnih in kmečkih nošah; za temi pa vsi ostali udeleženci tabora iz dotičnega kraja, oz. okraja.

Pevci naj se zberejo v posameznih skupinah v več zborov, ki naj menjaje se prepevajo narodne pesmi in kmečko himno!

Sv. maša. Takoj po dohodu spreveda na hrib Sv. Jožefa se bo vršila tam pridiga in slovesna sv. maša ob ljudskem petju. Sv. maša bo na prvem na prostoru, kjer bodo vsi udeleženci videli na oltar. Ob slabem vremenu pa bo sv. opravilo v cerkvi.

Gorenjski živinorejci so zborovali

Občni zbor „Zveze živinorejskih selekcijskih združenj v Kranju“, ki se je vršil pretekli ponedeljek dne 24. aprila dopoldne na Stari pošti je pokazal tako po lepi udeležbi, kot po vsestranski debati lep razmah organizacije gorenjskih živinorejcev. Gorenjska zveza obsega kranjski, radovljiški, kamniški, škofjeloški srez in del ljubljanskega. Steje 32 edinic — združenj, od katerih se je občnega zbora udeležilo 22 s 36 delegati.

Zborovanje je otvoril načelnik zveze g. Burger J., ki je pozdravil vse navzoče, poimenoval pa zastopnike kr. banke uprave g. ing. Muka iz Ljubljane, načelnika kmetijskega odbora g. Brenciča z Vrhnike, kmetijskega referenta iz Skofji Loke g. Hladnika in kmet. referenta iz Kranja g. Vernika. Zapisnik občnega zbora je prečital tajnik g. Ovsenik. Upravno poročilo, ki je bilo zelo izrpnno in obširno, je prebral g. Burger. Pisarna je imela veliko dela. Seje so bile radi oddaljenosti odbornikov bolj redke, vendar je bil trajen stik med člani odbora. Naravnost ogromen skok je napravil v l. 1938. denarni promet od din 330.101.94 v letu 1937 na din 535.068.40. Članarina po din 3.— od rodovne krave je vrlega din 3.612.—. K velikim izdatkom so prispevali kmetijski odbori in banska uprava. Upravno delo zveze je bilo ogromno. Tudi organizacijo se je skušalo številčno razširiti. Priljubljen je bil ustanovitev združenj v Poljanah, na Jerzerskem, in v Lomu. Zveza je propagirala ustanovitev bikorejskih postaj. Ker pašnik na Robežu ne odgovarja, bo zveza še naprej iskala primerno planino ali zemljišče. V preteklem letu je živinoreja precej trpela na slinavki in parkljevki. Članice zveze vrše svoje dolžnosti še precej dobro, naj težje pa je vršiti redno kontrolo na molzi. Doseglo se je lani 95% izvršene kontrole. Omenimo naj zadnji Senkov turn in Skofjo Loko, ki sta v zadnjem 3 letju (1936—38) izvršili 100% molžo. Za kontrolno molžo so fantje in možje prejeli nagrade. Tudi sreski veterinarji in kmetijski referente so nudili zvezi vsu pomoč.

Prav tako izrpnno in podrobno je bilo tudi selekcijsko poročilo, katero je prebral g. Ovsenik. Po daljšem uvodu je poročal o številčnem stanju rodovniških krav, začetkom leta 1938. je bilo pri članicah vpisanih skupno 1312 krav in sicer pod A 658 in pod B 654. V letu 1938 je odpadlo 336 krav, na novo sprejetih je bilo 198 in je torej bilo stanje rodovniških krav s 1. jan. 1939 skupaj 1174 in sicer pod A 611 pod B pa 515. Napram letu 1937. pomenijo te številke nazadovanje za 138 krav, čemur so vzrok različna dejstva. Poročilo navaja potem vse podrobne številke po edinicah.

Enako zanimivo je bilo poglavje o kontrolni molzi. Najboljša molznica je bila krava A 29 (zadruška Smednik) last g. Lazarinija s 4335 litri mleka v preteklem letu, druga je bila krava B 61 (zadruška Predoslje) last g. Kosiše s 3842 litri, tretja pa krava A 108 (zadruška Komenda) last g. Korbarja s 3820 litri. Zvezna nadziralca sta napravila 612 kontrol, torej 42 več, kot leta 1937., domači kontrolorji pa 5520, torej 144 več kot lani. Povprečna molža je lani znašala 2172 litrov torej 30 litrov več kot leta 1937.

Izpod 1000 litrov so molzle 3 krave, od 1000 do 2000 litrov 551 krav, od 2000 do 3000 481, od 3000 do 4000 litrov 71, nad 4000 litrov mleka je dala v tem letu samo 1 krava. Poročilo tajnika je še vsebovalo podatke o bikoreji, plemenskih sejmih, o prenovanjih in oceni prenovanih živali v letu 1938. Vsako poglavje poročila je bilo podprto z obširno statistiko.

Na predlog člana nadzorstva g. Vehovca je občni zbor izrekel odobro zaupnico. Računski zaključek za leto 1938. se je odobril. Pri volitvah se je na predlog g. Kadivca izvolil v celoti stari upravni odbor.

Sledila je živahna, dolgotrajna debata v kateri so bili sprejeti razni sklepi. Članarina za vsako rodovno kravo bo ostala din 3.—. Zvezna kontrolorja se lo odslej plačala 30.—

Kmečki tabor. Vrši se takoj po sv. maši. Ker bodo govorniki, ki bodo na taboru nastopili, govorili v imenu nas vseh in ker bodo navzoči visoki gostje, prosimo, da se med zborovanjem ne razhajate, temveč ostanete vsi na svojih mestih.

„Slovenskega kmeta povest“. Po zborovanju bo nekoliko odmora za okrepčilo, nato pa se bo vršila na prostem, na istem prostoru kot tabor, to je pred cerkvijo Sv. Jožefa, predstava igre „Slovenskega kmeta povest.“

Besedilo igre je natisnjeno v posebni knjižici, ki stane 5.— din in velja obenem kot taborški znak in vstopnica k tej predstavi. Vsak udeleženec, ki hoče igrati gledati, mora knjižico kupiti, da bo lahko igrati sledil.

Taborna pisarna. Že v soboto popoldne in ves dan tabora bo poslovala posebna pisarna v Orlovskem domu v Celju, kjer dobite udeleženci informacije, reditelji pa vsa potrebna navodila.

Splošno navodilo. Zapomnite si vse, kar je v današnjih in prejšnjih navodilih bilo v našem listu objavljeno in to tudi upoštevajte!

Društvene vesti

Esperantistom vsega katoliškega sveta.

Predsednik Jug. esp. kat. lige g. Peter Golobčič, opozarja vse esperantiste na svoja predavanja v esperantskem jeziku o pripravah Slovencev na kongres Kristusa Kralja, ki je to leto poverjen Slovcem.

Predavanja se bodo vršila od 29. aprila do kongresa vsak zadnji petek v mescu od 22.50 do 23. ure.

Z vseh krajev sveta namreč esperantisti vprašujejo kakšen narod so Slovenci in kakšna je dežela, kjer se bo vršila ta velepomembna kongres. Zato se je odločil, da odgovori v esperantskem jeziku potom radia.

Zasnoval si je več predavanj, v katerih bo govoril o kongresu samem predvsem, predložil v lepi nazorni obliki karakteristiko našega ljudstva in zemljo na kateri živi. Posebej bo omenil lepote naše zemlje in bodo ta predavanja sijajna propaganda za našo Slovenijo, ki bo s tem stopila še bolj v ospredje zanimanja kat. sveta, ki pozna Slovence že precej dobro kot narod globokega katoliškega pojmovanja.

Dolžnost vsakega esperantista je, da spremlja predavanja svojega predsednika z vso pozornostjo.

G. Golobčiču k tej ideji iskreno čestitamo in mu želimo čim več uspeha pri njegovih izjavljanjih.

Strelske vaje v Struževem so se pričele na Belo nedeljo ob navzočnosti članstva „Strelske družine iz Kranja in Struževca“. Ob tej priliki je bila mala nagradna tekma. Streljanje je trajalo od jutra do poznega večera ter se je postreljelo nad 800 patronov. Tekmovalo se je na takozvano „struževsko tarčo“ na 150 m in „Kranjsko tarčo“ na 200 m z vojaškimi puškami. Na prvo tarčo je moral tekmovalce oddati 10 strelcov, na drugo 15 strelcov. Res da obisk Kranjčanov ni bil dovoljen, naravnost žalosten, pa so se zato bolje odrezali Struževčani, ki obetajo biti naša strelska elita, ako bodo v tem pravcu nadaljevali. Tudi naša mladina nikakor noče zaostajati, bodisi v konkuriranju s starejšimi člani, ali v pridnem posejanju strelških vaj. Med tekmovalce so se razdelila prav lepa darila, katere nam je večino ponovno poklonil naš stalni dobrotnik tovarnar g. Gustav Horak, ki ob vsaki priliki kaže svoje veliko razumevanje za našo dobro stvar. Iskrena mu hvala! Izmed tekmovalcev so se plasi. rali sledeči: Slavac Ivo ml. je dosegel z 80 točkami I. mesto in nagrado (blago in diplomu najboljšega strelca vasi Struževu, spomladi 1939), drugo nagrado s 70 točkami je dobil Kozina Franc iz Struževca, a tretjo pa naš vročekrvni vrabec iz Struževca. Na mladinski tarči je dosegel 66 letni Eržen Ivan iz Struževca, ki obeta biti odlični strelci, prvo nagrado s 75 (I) točkami. Tudi Kranjčani so kot po navadi odlično pokazali svoje znanje, vsaj nam imena kot Ločniškar, Košnik itd. dosti povedo. Organizacije tekme je bila v rokah g. Košnika. Vreme je bilo sončno, kar je še bolj povzdignilo marljivo tekmovanje strelcev. Bratom Struževčanom pripravocamo tem potom, da tudi letos prav pridno poseajo strelske vaje ter posnemajo starejše kranjske strelce bodisi v držanju puške ali v zadetkih, kar se du s sistematičnim treningom vse doseči. Kranjčane pa prosimo, naj se nikar ne plašijo tako „velike razdalje“ do Struževca, ker se jim užitek lepega nedeljskega sprehoda vsakakor izplača. Cena municiji bo odslej po 50 par za člana, a za nečlane po 60 par.

TEDENSKE NOVICE

KRANJ

Mesto venca na grob umrlega g. Jos. Hnyka v Trziču je daroval tovarnar g. Artur Heller v Kranju Sreskemu odboru društva Rdečega križa v Kranju din 1000.—, za kateri velikodušni dar se mu odbor najtopleje zahvaljuje.

Pokopališka cesta, ki sega preko njiv do poljske poti, ki vodi s Huj in Klanca na novo pokopališče, je dovršena. Cesta je dovolj široka, lepo zvaljana in vodi naravnost na novi leseni most. Tako bo počasi vse pripravljeno za blagoslovitev novega pokopališča, na katerem sta dosedaj bila že dva pogreba.

Most čez Rupušičico ob izlivu v Kokro poleg novega kokskega mostu je v tako slabem stanju, da obstoja resna nevarnost nesreče. Najbolje bi bilo, da bi oblast most, ki je lesen in se ves maje, pa tudi luknjo ima v mostišču, kratko in malo zaprla ter pozvala lastnike in druge merodajne činitelje, da ga takoj in pošteno popravijo, predno se ne bo zgodila kakšna hujša nesreča.

Slike za nove delavske knjižice Vam izvršili poceni in lepo takoj foto-atelje
JANKO KRAMAR, KRANJ

Nepotrebna razburjenja! V nekaterih delavskih in tudi nedelavskih krogih je povzročila sprememba vodstva pri Delavski zbornici v Ljubljani veliko razburjenje. Po nekaterih obratih in pisarnah so celo podpisovali protestno izjavo. Mislimo, da je to popolnoma odveč. Večina naroda je v enem taboru in gotovo je, da bo imela tudi taka večina svoje zastopnike povsod, tako tudi v Delavski zbornici, ki predstavlja važno ustanovo za naše delavstvo.

PUTNIK priredi 28. in 29. junija popularni izlet v Benetke s posebnim vlakom in posebnim parobrodom za din 160.— po osebi. Ker je število omejeno, opozarjamo že danes na veliko ugodnost ter sprejemamo prijave v vseh biljetarnah PUTNIK-a.

Naše cenjene čitatelje opozarjamo na današnji oglas tvrdke Logar & Kalan, ki nudi posebno ugodnost za nakup manufakturnega blaga.

Dežurna služba zdravnikov OUDZ v mescu maja. Dne 7. maja dr. Herfort Joža, 14. maja dr. Pance Pavel, 18. maja dr. Vrtnjak Vjako, 21. maja dr. Bežič Josip, 28. maja dr. Bežek Josip, 29. maja dr. Herfort Joža.

1. maj

ŠMARJETNA GORA

Promenadni koncert. V nedeljo 30. aprila ob 11. uri dopoldne pred Narodnim domom priredi Tujskoprometno društvo promenadni koncert, na kar opozarjamo c. občinstvo. Sviralo bo Kranjsko glasbeno društvo.

Brivci! pred in po britju uporabljajte vedno Solea kremo. Vsakomur to prija, a Vaš uspeh bo večji.

Društvo „Naša skrinja“ je dobilo sedaj od ministrstva trgovine in industrije iz Beograda dopolnilno diplomu iz Pariza kot odlikovanje na svetovni Pariški razstavi.

Diplomo de medaille d'Argent za izvršene in razstavljene modele toalet z naših domačih kleklanih čipk. Kakor smo čuli bode društvo „Naša skrinja“ na spomladanskem velesejmu razstavilo tipično domačo leseno hišico z vsem pripadajočim.

HOTEL „EVROPA“ KRANJ

Abonenti vljudno vabljeni. Cene znižane. Dospela so nova žlahtna vina. Se priporoča

A. Točaj.

Iz Legije Koroških borcev v Kranju.

V nedeljo, 16. aprila se je vršil v hotelu „Stara pošta“ ob polnoštevni udeležbi ustanovni občni zbor Legije Koroških borcev za srez Kranj. Izvoljeni so bili tovariši, ki so že v pripravljalnem odboru dokazali, da hočejo organizacijo s podporo novih tovarišev — odbornikov pripeljati do upravičenih zahtev in pridobiti njenemu članstvu značaj dobrovoljca. Odbor prosi zato še ne organizirane tovariše, da čimprej pisмено prijavijo svoj vstop v Legijo, da si s tem zavarujejo svoje pravice, ki jim pripadajo.

Solea krema 3., 5., 10., milo 750: Za trgovce po originalni tovarniški ceni. Glavno zastopstvo za Gorenjsko HINKO PODJAVORSEK, KRANJ, Strossmajerjev trg 4.

SMARTIN PRI KRANJU

V nedeljo 30. aprila ob 3. uri popoldne priredi Dekliška Marijina družba igro sv. Cita. Pred igro zapoje mladinski zbor nekaj pesmi. Ker je čisti dobiček namenjen za okrasitev majniškega oltarja, prosi odbor za obilno udeležbo.

Med. univ.

Dr. Leo Matajca

bo otvoril 1. maja zdravniško prakso v STRAŽIŠČU št. 66.

NAKLO - PODBREZJE

V nedeljo 7. maja bo imela tukajšnja mladinska kmečka zveza svoj praznik: blagoslovitev prapora, z zborovanjem in vrtno zabavo. Prireditve bo samo popoldanska. Ob polni 2. uri sprejem gostov pred gasilsko hišo. ob tridesetih na 2. uro sprevid članov MKZ v cerkev, kjer bo med večernicami blagoslov prapora. Po končanem cerkvenem opravilu krene sprevid na zborovalni in veselilni prostor na Gasilskem vrtu, kjer bodo najprej kratki govori, takoj na to pa vrtna zabava z bogatim in zabavnim sporedom: godba, petje, srečolov, šaljiva pošta itd. Komur bo sreča naklonjena bo za 1 dinar zadel lepe dobitke na pr. železni plug, kolo, razno vrtnarsko in poljsko orodje ter mnogo drugih dobitkov.

Pri vsej prireditvi sodeluje godba iz Senčurja.

Vse okoliške edinice K. Z., vse kmečke ljudi iz okolišev, kjer Kmečka zveza še ni organizirana ter vse prijatelje kmečkega stanu na našo prireditev najvljudneje vabimo.

ŠENCUR

Igralska sezona. Ko se poslavlja letošnja igralna sezona od nas, je prav, da se še enkrat ozremo nazaj in se spomnimo, kaj vse lepega smo slišali in videli na našem prosvetnem odru. Predzadnjo igro so igrali člani „Pevskega zbora iz Visokega“, ki so se prav dobro postavili, ravno tako tudi „Prosvetno društvo iz Hraštja“ z igro „Podrti križ“. V nedeljo 23. aprila pa so priredili „Fantovski odsek in „Dekliški krožek“ iz Senčurja in „Dekliški krožek iz Voklega in Visokega“, dobro uspelo akademijo. Dvorana je bila polna gledalcev, to je dokaz, da se starejši zanimamo za delo mladine. Fantje in dekleta! To naj vam bo v pogum in v vztrajnost.

Nedelja je Gospodov dan, to je dan molitve in počitka, ne pa dan zidanja novih hiš. Morda tisti, ki to delajo, nimajo pravega kolarja, da jim kaže za en dan nazaj? Kaj pravite?

Rekruti. Tudi iz Senčurja je odšlo več fantov rekrutov k vojakom. Nekaj dobrih, nekaj slabih, upamo pa, da se vrnejo vsi, ko odslužijo odmerjeni jim rok, prav prični in mirni domov.

Nesreča. Hudo se je ponesrečil, ko je padel s kolesa g. Mubi Jože iz Senčurja. Zdravi se v bolnici. Kolesarji bodite bolj previdni, da vas ne doleti kaj sličnega, ali pa še kaj hujšega.

CERKLJE

Ker ni dežja ne od severa ne od juga, ter že primanjkuje pitne vode, zato je razveseljivo dejstvo, da bodo te dni polagali cevi za vodovod in bomo tako bližje veselumu in težko pričakovane dnevu, ko bo zdrava pitna voda tekla po naših vaseh.

V naši občini je prijavljenih 415 koles. Čez 8000.— din smo torej samo v naši občini plačali davka na kolesa. Ali ni to za tako nujno potrebno vozilo preveč? Pravično bi bilo, da se davek od koles porabi v krajih, kjer je plačan, ne pa ga pošiljati v kraje, kjer poznajo kolesa le po fotografijah.

VODICE

Občni zbor JRZ. V ponedeljek 24. aprila je imela občni zbor naša politična organizacija. Čeprav je bil delavnik, je ta večer zbral skupaj res veliko močakarjev. Obširno poročilo je podal naš poslanec g. Strcin. Na ljudi, ki povsod vidijo vojno in so jih zadnji dogodki spravili čisto iz tira, so njegove besede zelo dobro vplivale. Kar oddahnili so se, ko so spoznali, da le ni vse res, kar pripovedujejo lahkomišljeni in tuji zlobni jeziki. Odborniška poročila so pokazala, da je bilo preteklo leto zelo živahno na političnem polju, krona vsega pa so gotovo decemberske volitve, ki so

bile prav lep in časten plebiscit za našo slovensko fronto.

Novi odbor je znatno manjši, da bo bolj gibčen. Na koncu so g. poslanca še vpraševali za razne domače skrbi, da se je občni zbor kar dolgo zavlekel. Ljudje so pa le veseli, ko vidijo, da imajo v parlamentu svoje ljudi, ki razumejo vse težave, tudi malega človeka in še sami iščejo stika z vsemi.

OLŠEVEK

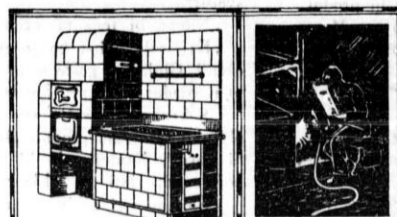
Materinski dan. „Dekliški krožek v Olševku“ priredi dne 7. maja ob 3. uri popoldne praznovanje Materinskega dne s prav lepim in izbranim sporedom. Na programu bo telovadba (simbolične vaje), deklamacije, petje in igra: „Po trnju do cvetja.“ K proslavi vabimo vse vaščane in okoličane, prav posebno pa še naše matere, katerim je ta dan namenjen.

Dekliški krožek v Olševku.

BESNICA

Občni zbor JRZ. V nedeljo dne 23. aprila je imela naša krajevna organizacija JRZ svoj redni letni občni zbor, katerega se je udeležil tudi naš poslanec g. Brodar Ivan. Občni zbor je bil odlično obiskan. Otvoril ga je predsednik g. Sedej, pozdravil g. poslanca in druge ter podal besedo g. Brodarju, ki je v skoraj dvehurnem govoru razvijal in tolmačil politični položaj. Med njegovim govorom je vladalo silno zanimanje za podana izvajanja, katerim so zborovalci z napetostjo sledili. Volitve novega odbora so prinesle le malo spremembe. Izvoljen je bil naslednji odbor: Eržen Jošt predsednik, Fister Lojze podpredsednik, Knific Janez blagajnik, Sedej Vencel tajnik, ter še 14 odbornikov iz vseh vasi občine.

Vsi navzoči zborovalci so odnesli z občnega zbora najboljše vtise in so se razhajali polni navdušenja. Pred razhodom je g. poslanec v daljši debati, ki se je razvila, podrobneje odgovarjal na razna stavljenja vprašanja. Občni zbor se je zaključil v najboljšem razpoloženju in pokazal veliko zanimanje naših mož in fantov za sedanji politični položaj.

Štedilniki, navadni in elektrovarjeni
R. FLORJANČIČ kjučavničar KRANJ

Znižano
od Din 6.—
na

Din 5.—

Znižano
od Din 3.—
na

Din 2.50

torej je pranje cenejše!

TRBOJE

Letos na Florijanovo nedeljo 7. maja bodo imele skupno sv. mašo s primernim govorom Krajevne gasilske čete: Smednik, Mavčiče, Zapoge in Trboje, ob 10. uri dopoldne v Marijini cerkvi v Trbojah. Po sveti maši prirede gasilci skupne proste vaje kot pripravo na gasilski kongres.

Popoldne po litanijah ob 3. uri se bo pa vršila velika javna tombola trbojske gasilske čete. Dobitki so krasni in mnogoteri! Glavni pa so: 2 moška in 1 žensko kolo, ovca in 2 vreči moke. Po končani tomboli bo prosta zabava. Za jed in pijačo bo dobro preskrbljeno na skupnem društvenem prostoru. Tablice za tombolo so po 2 dinarja. Vabimo vse prijatelje gasilstva iz cele okolice in vseh sosednih župnij, da se te tombole v obilnem številu udeležite. Lahko boste deležni lepih dobitkov, udeležite se proste zabave in tako užijete krasen majniški izlet!

Šport

V nedeljo, 30. aprila v Kranju ob polni 2. uri
Savica : Kranj B

ob polni 4. uri:

I. S. S. K. MARIBOR : KRANJ

Kdo bo finalist?

Nemajhno priznanje za gorenjska predstavnik nogometna je dejstvo, da se v nedeljo zaključna, torej odločilna faza semifinala v podveznem prvenstvu odigrava baš v obeh centrih naše lepe Gorenjske, v Kranju in na Jesenicah. Težka naloga čaka Jeseničane, ki jim je proti lanskemu prvaku nadoknaditi njegov naskok treh golov iz prve tekme v Cakovcu in s četrim golom stopiti v vodstvo. Ne dosti lažji posel pa bo imela naša enajstotnica doma. Gostji iz Maribora prinašajo s seboj poleg dobrega tehničnega znanja tudi še rezultat 3 : 1, torej naskok dveh golov iz prve tekme.

Zanimanje za to tekmovanje, zlasti pa za nedeljsko tekmo je kot še nikoli doslej razgibalo najširše plasti našega mesta in okolice in z začudenjem lahko čuješ te dni ugibanja o nedeljski tekmi tudi v onih kranjskih krogih, ki so jim bila predmet njih debat doslej le vprašanje političnega, finančnega in trgovskega značaja. Najbolj živo je seveda v športnih krogih, kjer je sklenjenih že nebroj stav. Prav živahno je tudi zanimanje v okolici. Tako so že sedaj iz petorice večjih krajev najavljeni za nedeljsko tekmo navijači in celo Ljubljana pošlje na izlet večjo skupino navdušenih športnikov, ki jim je dolčas po zanimivih tekmah, brez katerih so letos ostali doma.

KAZIMIR CEGNAR

„Kino Šmartinski dom“

Vam ima priliko prikazati:

Pozor! Kdor želi, da prikažemo njegov reklamni diapozitiv, naj se zgleda na Cojzovi cesti št. 3.

2 filma naenkrat in to: film o življenju mrtvih duš, ki so nekoč značile strah in trepet
»OTOK MRTVIH DUŠ« imenovan tudi »Hudišev otok«
V gl. vl. John Litel - Ann Sheridan — in krasna Grimmova pravljica v češkem
»JANKO IN METKA« V gl. vlogi F. Kotal in Dominkova.

Prihodnji spored: Najdražji dvojni program

„Jetniki otoka smrti“ in „Pod črno krinko“

PREDSTAVE:

z rednimi cenami:

V soboto, dne 29. aprila 1939

ob pol 9. uri zvečer,

v nedeljo, dne 30. aprila 1939

samo ob pol 6. in pol 9. uri zv.

Vsi samo v trgovino
LOGAR & KALAN
KRANJ

Do 24. maja se prodaja vse manufakturno blago po engros cenah!

Prva in največja ugodnost na Gorenjskem. Predno se odločite za nakup, pridite k nam, da se prepričate o skoraj tovarniških cenah.

Došlo 1000 najmodernejših kamgarnov za moške obleke od din 20.- do din 138.-.

MALI OGLASI

Za vsako besedo v malih oglasih se plača D. 050. Najmanjši znesek je 6 D.

Važno! Modroce, otomane, spalne divane i. t. d. izdeluje solidno in po nizki ceni BERNARD MAKS, tapetnik Na skali 5 (v hiši g. Šipica).

Odda se stanovanje na Tyrševi cesti 15, Kranj.

Dekle staro 16 let, brez staršev, z malo maturo, išče mesto v trgovini ali k otrokom. Naslov v upravi lista.

Spalnice, pleskane orehove korenine takoj po ceni na prodaj, pri mizarstvu „Sloga“. Božič, Kranj, Struževo 44.

S 1. julijem se odda trosobno lepo sončno stanovanje, istotam se sprejme sestanovalka. Naslov v upravi lista.

Mizarski pomočnik se sprejme s takojšnjim nastopom. Ivan Zepič, Kranj, Zlato polje.

Mesto blagajničarke v Kranju ali okolici iščem. Grem 2 mesca prakticirat. Naslov v upravi.

Fotografskega vajenca sprejme takoj fotografelje Janko Kramar, Kranj.

Sprejema hranilne vloge in tudi vloge na tekoči račun. Hranilne vloge se lahko vplačujejo tudi potom Poštne hranilnice in so vlagateljem te položnice na razpolago.

*

Hranilne vloge se obrestujejo po 4% in so vlagateljem vedno na razpolago. Vezane vloge s tri mesečno odpovedjo se obrestujejo po 5%.

HRANILNICA IN POSOJILNICA
V KRANJU R. Z. Z N. Z. LJUDSKI DOM

Dekle pošteno, zdravo, snažno sprejemem za vsa hišna dela razen kuine. Ponudbe na upravo „Gorenjca“. Pod „Kranj takoj“.

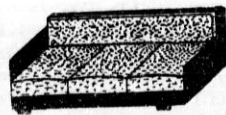
Poštena, pridna služkinja se išče za takoj.

Cviček

pravi dolenski, dobite pri Centralni vinarni v Ljubljani, Frankopanska ulica 11.

Ako imate kurja očesa in se vam dela trda koža, pridite v našo higienično urejeno pedikuro, kjer vam naš pediker odstrani vse te neprijetnosti brez bolečin in brez kemičnih sredstev za din 6.-. Ne mučite se s krpanjem nogavic, ker vam za malo denarja strokovnajaško popravimo moške, ženske in otroške nogavice. Samo pri Bata.

Couch zofe, otomane, divane

in vse tapetniške izdelke izvršuje točno in solidno

V. TONEJC
tapetnik, Kranj

Vidovdansko c. 6

Botri, botrice! Prepričajte se o izbiri

ur, zlatnine, srebrnine, kristala, očal, toplomerov, vseh optičnih predmetov, nalivnih peres „Haro“ itd. pri znani domači tvrdki

B. RANGUS

zlatar in sodni cenilec v KRANJU

ki Vas postreže z domačim delom in nizkimi cenami. — Zahtevajte cenik!

Staro zlato in srebro najboljšje plačam.

V nedeljo, dne 7. maja 1939 vsi v NAKLO na

kmečki tabor in vrtno veselico z bogatim srečolovom

Za 1 dinar lahko zadenete: železen plug, kolo, razno vrtnarsko in poljsko orodje ter mnogo drugih dobikov. — Za jedila in prvovrstno kapljico bo preskrbljeno. — Začetek ob 2. uri popoldne. — Sodeluje godba iz Šenčurja. — Pridite, ne bo vam žal.

Mimica Zagorska:

14

Marija Taborska

(Zgodovinska povest iz dobe turških časov.)

(Dalje.)

„Hej, Vilibald, lepo živino imaš,“ je pohvalil gospodarja.

„Lepo, hvalo svetemu Lukežu, ki nam živino obvaruje pogubnih boleznih,“ pobožno vzdihujejo vsi hkrati.

„Glej, kako je ta volič pravi,“ nadaljuje Pankrac. „Močna žival je, okroglega života, na pravih nogah in lepo rejena. Tega bi jaz kupil, pa ne zase, za prijatelja Ožbaltu bi ga kupil, ta bi rad imel takole žival pri hiši.“

„Glejte, glejte, vse bi mi radi odnesli od hiše,“ se je nalašč jezil Vilibald. „Kaj praviš ti, sin moj ali bi prodal lepega voliča, ali ne?“ zopet nalašč ogovori svojega Martina, ki ga je to vprašanje za svet vpriči mož zelo počastilo.

„Za dober denar ga le dajte, drugače pa ne,“ je menil Martin.

Pankrac je vrgel na mizo mošnjo, da je zazvenčalo. „Zvonk ni napačen,“ je rekel Vilibald, in ker sva prijatelja od mladih nog, ti bom prodal voliča.“

„Tako torej. Ti mi boš dal mernik ali dva pšenice, vedro vina in voliča. V soboto, če ti je prav, pridemo z vozom in bomo vzeli blago.“

„V soboto? Meni je prav, zakaj bi mi ne bilo? Toda vprašati moram še druge. Ali je tebi všeč, Martin, da pojde blago od hiše?“

„Prav, če bodo dali zanj cesarske podobne,“ modro odgovori vreden sin svojega očeta.

„Glej, sinu je tudi prav. Kar prišli bomo v soboto z vozom.“

„Ne vem,“ se je umikal Vilibald. „Vprašati moram še ženske.“

„Ženske? Kaj nisi sam gospodar?“

„Sem, vendar se moraš včasih ukloniti tudi ženski volji in to zaradi ljubelega miru. Žena vem da ne bo oporekala, za hčer bi pa ne rekel dvakrat.“

„Vilibald!“ je vzkliknil Pankracij, „glej, pametna misel se mi je rodila, kakor bi mi jo Bog iz nebes poslal.“

„Če je pametna le na dan z njo!“

„Ce ti je prav, bomo pa še tvojo hčer vzeli, ko bomo blago odpeljali. Tako bo prav za vse strani.“

„Da bi vam še dekle dal?“ se je začudil Vilibald. „Glej jih no, kaj jim je prišlo na misel! Ali ne veste, da nam Micka gospodinji? Kako bomo pa potlej?“

„Saj imaš sina. Oženil ga boš, pa bo, Pri Ožbaltu v Begunjah pa nimajo gospodinje in grunt jim pojde na nič, če kar hitro ne dobe prave ženske. He, Vilibald, ali bi ti privoščil prijatelju Ožbaltu, da bi šel z bisago po svetu?“

„Njemu bi tega ne privoščil, sebi pa tudi ne.“

„Kaj, sebi? Sina boš oženil, kakor bi Ožbalt Tita rad oženil. Glej, kot goste si nas sprejel, pogostil si nas, zdaj nam vendar še te prošnje ne boš odrkel.“

„S kruhom in soljo sem vas sprejel, pogostil sem vas, odljubil sem vam prodati pšenico, vino in vola, pa vam še ni dovolj. Namesto da bi mi izkazali hvaležnost, mi pa ločete odpeljati še dekle od hiše.“

„Glej no, saj ne bo šla na nič.“

„Vem, da ne. Toda pogrešili jo bomo presneto težko.“

„Kaj pa, če bi dekle samo rado šlo z nami?“ se je zasmejal Pankrac.

„Ne vem. Dosti jih je že vprašalo, če bi šla z njimi, pa le ni hotela iti.“

„Morda ji bomo pa mi bolj všeč. Daj no, Vilibald, pokliči jo, da nas bo videla.“

„Poklicaj jo bom, če pa ne bo hotela.“

„Mi ti ne bomo zamerili in njej tudi ne.“

Vilibald je poklical Micko. Prismejala se je v hišo in je pozdravila snubače brez zadrege.

„Ti, Micka ali bi šla z nami v Begunje?“ jo je povprašal Pankrac in ji obenem ponudil vina.

Micka je pokusila vino in se šalila:

„S kom bi pa šla, oče Pankrac? Z vami?“

„I, kaj ti nisem všeč? Saj sem vendar še možak, kakršnih je malo v fari.“

„Še, pa zame imate preveč križev na hrbtu. Vaša žena. Hm! Kaj bi pa ona dejala?“

„Glej ga kleka, na mojo staro sem pa res pozabil. Ali bi potem šla s temle, ki je vdovec?“

„Z očetom Ožbaltom? O, oče Ožbalt so pa toliko pametni, da bi me ne hoteli s seboj.“

„Bo že res,“ se je smejal Pankrac. „Kaj pa tistile tamle, Tit? Ali bi s tem šla?“

Micka se je prijazno posmejala Titu, pa se je vendar še branila.

„Ko pa ne vem, če vprašate zares ali za šalo?“

„Vraga, zares! Daj no, pametno odgovori! Ali bi šla s Titom v Begunje k Ožbaltu?“

„Hm... Bi ja šla...“

„No, hvala Bogu, vendar nismo zastoj hodili!“ se je oddahnil Ožbald. „Bal sem se že, da bi nas vaše muhasto dekle ne zapodilo.“

„Kar nič mi ni prav,“ je nalašč godel Vilibald.

„Kaj ti ne bo prav!“ je vpil Pankrac. „Ali bo šla na beračijo? Ožbaltovo posestvo je vredno tvojega. Rajš povej kdaj bomo svadbo naredili.“

„Jaz bi rad videl, da bi že danes teden svatovali, ker gospodinje res potrebujemo,“ je menil Ožbald.

„Danes teden že?“ se je zavzel Vilibald.

Najbolj pametno bo tako. Nevarni časi so in prav je, da dekleta spraviš na varno,“ je opominjal Pankrac. „Mojo bo že znal varovati, ali ne, Tit?“

„Mh!“ je znil Tit, ki doslej še ni rekel nobene.

„Glej ga no, ženina, kako se to strdno drži,“ se je glasil Martin. „Ko se bom jaz ženil, bom vriskal in vpil!“

(Nadaljevanje.)